

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr.4522/30.07.2025

Biroul permanent al Senatului

3p. 329...../ 25.08.2025.....

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind plata pensiilor private

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Lege privind plata pensiilor private*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 30.07.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele observații:

- referitor la art. 12 – *Retragerea autorizării furnizorului*, alin.(2), (3), (4), se constată că nu este cuprinsă nicio prevedere cu privire la situația fondului de plată, în speță ce se întâmplă cu acesta în situația reglementată;
- pentru aplicarea art. 56 – *Plata pensiei private*, alin.(3), este necesară completarea dispozițiilor art. 100 și 101 din Codul fiscal, în sensul în care să se aplice aceleași reguli ca și în cazul pensiilor din sistemul public de pensii (impozit care se calculează pentru partea care depășește suma de 2000 lei, nu se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate). Codul fiscal reglementează regimul fiscal aplicabil pentru veniturile din pensii din sistemul public de pensii, pensiile speciale și sumele primite ca plată unică sau eşalonate în rate, conform Legii nr. 411/2004 privind

fondurile de pensii administrate privat, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare;

- în art. 49 – *Informarea participantului privind posibilitatea de a alege un furnizor*, alin.(1), se reglementează data la care participantul va fi notificat de către administratorul fondului de pensii private cu privire la contravaloarea activului personal și posibilitatea de a-și alege fondul de plată. Această notificare este calculată în raport de data la care participantul îndeplinește condițiile legale aplicabile privind vârsta necesară pentru deschiderea dreptului la pensia privată. Se impune clarificarea condițiilor în care se deschide dreptul la pensia privată, respectiv, condiția de vârstă standard de pensionare sau vârstă standard de pensionare redusă. Condițiile de pensionare pot fi îndeplinite când s-a împlinit vârsta standard de pensionare sau când s-a emis decizia de pensie de invalidate, pensie anticipată sau pensie de serviciu. Textul proiectului de lege, așa cum este formulat, se poate interpreta în sensul că sunt îndeplinite condițiile de pensionare în toate aceste situații;
- referitor la art. 64 – *Pensiile oferite de fondul de plată a pensiilor viagere*, alin.(2), cu privire la valoarea minimă a activului personal necesar obținerii unei pensii viagere, se impune să fie similară pentru toți furnizorii sau să fie stabilite limite minime sau reguli comune, în vederea protejării participanților și asigurării unui grad de echitate între furnizori;
- referitor la art. 66 – *Determinarea valorii pensiei private oferite de fondul de plată a pensiilor viagere*, formula de calcul a valorii pensiei private viagere nu este reglementată în raport de toate situațiile, fiind prezentată la modul general, în condițiile în care se identifică trei situații de acordare a acestei categorii de pensie : anuitate simplă, anuitate cu perioadă garantată și anuitate cu beneficiar desemnat. La art. 70 lit.a) se prevede că Autoritatea de Supraveghere Financiară va emite reglementări cu privire la modul de calcul al fiecărui tip de pensie viageră. Considerăm că formula de calcul a pensiei viagere este necesar să fie prevăzută în lege, și nu prin reglementări ale Autorității de Supraveghere Financiară. Proiectul de lege ar trebui să acorde o prioritate pensiei viagere, astfel încât să își atingă scopul său, respectiv asigurarea unui venit minim cetățenilor aflați la vârsta de pensie, adică la o vârstă la care capacitatea de muncă este mult diminuată, aceștia fiind în situația în care nu se mai pot întreține singuri. O astfel de realitate este cu atât mai pregnantă cu cât persoana respectivă se află la o vârstă mai înaintată, drept pentru care pensia ar trebui să fie asigurată viager, aceasta fiind în fapt și rațiunea întregului sistem de pensii. În caz contrar, aceste categorii de cetățeni ar putea deveni o povară socială

semnificativă pentru stat, iar statul ar fi obligat să aibă cheltuieli bugetare suplimentare;

- referitor la art. 88 – *Retragerea avizului depozitarului*, alin.(4), se constată că nu este cuprinsă nicio dispoziție cu privire la ce se va întâmpla cu activele fondului de plată pe care acesta le deține, în speță cine le va prelua;
- în cadrul art. 97 – *Obiectivul supravegherii prudențiale*, alin.(3) și (4), sunt enumerate activitățile Autorității de Supraveghere Financiară în procesul de supraveghere și obligația de a remedia deficiențele apărute în cursul procesului de supraveghere prudențială. Considerăm că este necesar să fie inclusă și obligația de a estima în timp util riscul la care este supus fondul, astfel încât să nu se ajungă la incapacitate de plată;
- proiectul de lege nu prevede obligativitatea furnizorului de a se autoriza pentru acordarea ambelor categorii de pensii: pensie de tip retragere programată și pensie viageră [art. 15 alin.(2)]. În lipsa unei obligații legale cu privire la autorizarea pentru ambele categorii de pensii și ținând cont de faptul că în situația pensiilor viagere capitalul minim este echivalentul în lei al sumei de 4 milioane euro față de 1,5 milioane euro pentru pensia de tip retragere automată, poate exista riscul să nu se solicite autorizarea pentru administrarea pensiilor viagere. În acest context, participantul la fond nu are decât o singură variantă, în speță pensia de tip retragere automată. Există și varianta să se autorizeze un număr redus de furnizori, iar beneficiarul poate avea puține opțiuni, astfel încât pensia viageră să fie acordată în condiții mai puțin favorabile, în lipsa concurenței pe piață;
- investiția furnizorului este diferită, în cazul pensiei de tip retragere programată se investește în mai puține instrumente, pe când în cazul pensiei viagere există posibilitatea de a se investi în mai multe instrumente (art. 48). În cazul pensiei viagere este prevăzută o investiție dinamică cu risc crescut;
- în cazul pensiei de tip retragere programată nu există certitudinea că pensia poate fi acordată pe o perioadă de 10 ani, chiar dacă la momentul încheierii contractului de plată rezultă că activul permite acordarea pensiei în toată această perioadă. Indemnizația socială se majorează în fiecare an în raport de evoluția salariului minim brut pe economie, inflația și coșul minim de consum și sustenabilitatea bugetului public de pensii<
- de asemenea, considerăm că este necesară integrarea dimensiunii de mediu și a criteriilor ESG (Environment, Social, Governance) în proiectul de lege. Deși proiectul de act normativ face o referire punctuală la „*riscurile de mediu, sociale și de guvernanță*” [art. 30 alin. (2) lit. d)], aceasta este insuficientă în raport cu

tendențele europene privind investițiile sustenabile și angajamentele asumate de România prin Pactul Verde European și Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Prin urmare, recomandăm:

- introducerea unui articol distinct care să prevadă că furnizorii de pensii private au obligația de a evalua și gestiona riscurile de mediu asociate investițiilor și că politicile de investiții trebuie să țină cont de principiile ESG și de sustenabilitatea pe termen lung. Considerăm că ar trebui menționat expres că fondurile trebuie să fie investite în domenii esențiale pentru tranziția ecologică sau dezvoltarea rurală durabilă;
- completarea cadrului legislativ cu prevederi care permit explicit investițiile în proiecte durabile, inclusiv în agricultură ecologică, energie regenerabilă rurală, bioeconomie (încurajează direcționarea capitalului acumulat către zona rurală și sectoare care contribuie la protecția mediului și a resurselor naturale).
- cu privire la alinierea cu Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (SFDR), recomandăm ca Autoritatea de Supraveghere Financiară să emită reglementări secundare care să asigure conformitatea fondurilor de pensii private cu cerințele de transparență și clasificare prevăzute de SFDR, inclusiv în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și impactul investițiilor asupra factorilor ESG;
- totodată, apreciem că este necesară referirea expresă la dezvoltarea durabilă ca principiu general. Dezvoltarea durabilă, deși esențială în politicile publice actuale, nu este menționată în mod expres în textul proiectului legislativ. Recomandăm introducerea în art. 1 a unei prevederi suplimentare: *„Prezenta lege contribuie la promovarea principiilor dezvoltării durabile prin încurajarea investițiilor responsabile social și de mediu, în beneficiul generațiilor actuale și viitoare.”*

Președinte,
Sterică FUDULEA

Digitally signed
by Fudulea
Sterica
Date:
2025.07.30
15:47:52 EEST